

Sporan način imenovanja posebnog federalnog tužitelja

Prednacrt Zakona, koji je predložila Vlada FBiH, predviđa osnivanje Posebnog odjela Federalnog tužilaštva za suzbijanje korupcije i organizovanog kriminala i Posebnog odjela Vrhovnog suda koji bi procesuirao ta djela. Posebnog tužitelja koji bi vodio Odjel imenovalo bi, prema prijedlogu, Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine (VSTV BiH), na prijedlog glavnog federalnog tužitelja.

Članica VSTV-a Biljana Simeunović kaže za CIN da Vijeće do sada nije biralo tužitelje ni po čijem mišljenju. Njezin kolega Asim Crnalić kaže da specijalni tužitelj mora proći istu proceduru kao i druge kolege. „On se imenuje na isti način kao i svaki drugi tužitelj. U Zakonu možete svaku glupost progurati“, rekao je Crnalić.

Zdravko Knežević, glavni federalni tužitelj, kaže da sumnja da će dobiti ovlasti da on predlaže posebnog tužitelja. U razgovoru za CIN Knežević kaže da je vjerovatnije da će dobiti ovlasti da predloži VSTV-u raspisivanje konkursa za ovu poziciju.

Za pravnike je sporno i formiranje Posebnog odjela Vrhovnog suda za korupciju i kriminal. Crnalić kaže da je sporna objektivnost, ako ista institucija provodi postupak i u prvom stepenu i u žalbenom. „Sve kolege koje su u prvostupanjskom odjeljenju, odnosno u Raspravnom odjeljenju u kojem se raspravlja o krivičnom djelu, su u najbližim odnosima sa svojim kolegama koje su u Žalbenom odjeljenju“, objasnio je Crnalić.

Prema predloženom Nacrtu Zakona, Posebni odjel Federalnog tužilaštva bi uz posebnog tužioca i zamjenika imao tužioca i istražitelja te Sudsku policiju na usluzi. Predviđa se

suradnja i sa „suradnikom pravosuđa“ – pravosnažno osuđenom osobom koja bi svojim svjedočenjem u kaznenom postupku mogla doprinijeti razjašnjavanju kaznenog djela. Ovaj odjel Tužilaštva bi djelovao na području FBiH, a uz djela organiziranog kriminala i korupcije bi imao nadležnost za djela prouzrokovanja lažnog stečaja.

Uz obrazloženje prijedloga ovakvog zakonskog rješenja navedeno je da Federalno tužilaštvo i sada ima nadležnost da sprovodi istražne radnje i vrši funkciju kaznenog progona i za djela međukantonalnog kriminala i organiziranog kriminala, ali da se to trenutno ne provodi zbog „složenosti, kompleksnosti i nedostatka kapaciteta“. Za sada nema procjena koliko bi koštalo uspostavljanje novog sistema.

CIN je u septembru prošle godine objavio priču o Specijalnom odjelu Tužilaštva u RS-u koje je nadležno za procesuiranje organiziranog kriminala i najtežih oblika privrednog kriminala u tom entitetu. Nadležno je za procesuiranje djela koja nose kaznu od najmanje pet godina zatvora. Od osnivanja, prije šest godina, za privredni kriminal je do sada procesuirano 59 osoba, od čega je njih 39 osuđeno na ukupno 25 godina zatvora. Šest je dobilo uvjetnu kaznu, dok ih je 14 oslobođeno. Do objavljivanja priče, dvije trećine osuđenih je dobilo između tri mjeseca i šest mjeseci zatvorske kazne, a najveća izrečena kazna je dvije godine.